

2018
ÅRSRAPPORT

Regelrådets medlemmer. Fra venstre; Gry A. Alsos, Just H. Johansen, Sandra Riise, Øystein Moan, Siri P. Strandenes og Joar Grimbu.

Regelrådet er et uavhengig forvaltningsorgan med formål å bidra til høyere verdiskapning ved å medvirke til at næringslivet ikke blir påført unødvendige kostnader fra nytt eller endret regelverk.

Innhold

01	REGELRÅDET OPPSUMMERT	Hva gjør Regelrådet?	s. 06
		Leders beretning	s. 08
02	INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL	Hovedtall	s. 15
		Virksomhet og samfunnsoppdrag	s. 16
		Organisasjon og ledelse	s. 19
03	ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER	Prioriteringer og ressursbruk	s. 21
		Kartlegging av relevante regelverksforslag	s. 23
		Mottatte høringer og høringsperioder	s. 28
		Regelrådets uttalelser	s. 30
		Resultater av Regelrådets uttalelser	s. 34
		Veiledningsaktivitet og informasjonsarbeid	s. 36
		Regelforenkling og regulering	s. 39
		RegWatchEurope	s. 42
		Deltakelse i den norske delegasjonen til OECD - RPC	s. 45
04	STYRING OG KONTROLL AV VIRKSOMHETEN	Styring og kontroll av virksomheten	s. 50
05	VURDERING AV FREM TIDSUTSIKTER	Veien videre	s. 53
06	ÅRSREGNSKAP 2018	Ledelseskomentar	s. 56
		Prinsippnote til årsregnskapet	s. 58
		Bevilgningsrapportering	s. 60
		Artskontorrapportering	s. 62

01

STYRING OG KONTROLL AV VIRKSOMHETEN

Regelrådet er i sitt mandat gitt rollen både som «vaktbikkje» og som god medhjelper på veien mot bedre reguleringer som gir flere jobber og mer verdiskapning i norsk næringsliv.

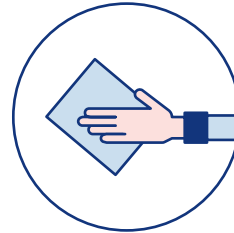
Hva gjør Regelrådet?

Regelrådet skal bidra til at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder gjennom nytt eller endret regelverk.

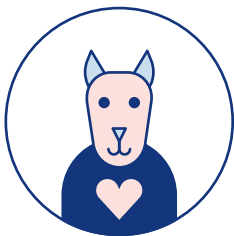
KARTLEGGER REGELFORSLAG SOM SENDES PÅ HØRING

I 2018 kartla vi 318 forslag til regelverk som påvirker næringslivet. Vi gjennomgår blant annet hvilke bransjer regelverket omfatter og om høringsdokumentene sier hvor store kostnadene for næringslivet antas å bli. Kartleggingen er viktig for å få et helhetsinntrykk av dagens reguleringspolitikk.

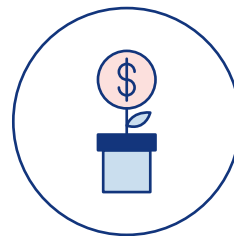
GIR UTTALELSER TIL REGELFORSLAG MENS DE ER PÅ HØRING

Regelrådet vurderer nøye hvilke forslag som påvirker næringslivet i høy grad. I 2018 uttalte Regelrådet seg 36 ganger om forslag til nytt eller endret regelverk. Vi har vurdert at 9 av forslagene er tilstrekkelig utredet, 18 av forslagene har svakheter og at 9 av forslagene ikke er tilstrekkelig utredet.

VIL VÆRE BÅDE «VAKTBIKKJE» OG MEDHJELPER

Gjennom uttalelser sier Regelrådet ifra når utredninger som sendes på høring ikke er gode nok. Gjennom veiledning gir vi råd om hvordan utredninger kan bli enda bedre før de sendes på høring.

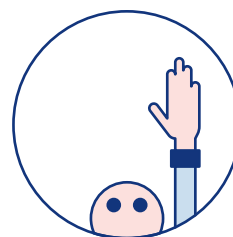
BIDRAR TIL GODE KOSTNAD-NYTTE-VURDERINGER

Unødvendige reguleringskostnader som påføres næringslivet gir lavere vekst og mindre sysselsetting. Regelrådet vil styrke arbeidet med å oppfordre til at det utføres gode og dekkende beregninger av kostnadene for næringslivet i forbindelse med forslag til nye statlige tiltak.

PEKER PÅ MANGLER I BESLUTNINGSGRUNNLAGET

God regelverksutvikling krever at ulike alternativer utredes og vurderes. Dersom kun ett alternativ utredes, kan lett mindre byrdefulle og smartere alternativer oversees. Regelrådet jobber aktivt med å veilede departementer og direktorater i saker hvor vi har vurdert at beslutningsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig.

PASSER PÅ AT SMÅ VIRKSOMHETER IKKE BLIR GLEMT

I Norge er det et overveiende antall små virksomheter som gir et betydelig bidrag til den samlede verdiskapningen. Regelrådet etterstreber å øke bevisstheten om at tiltak kan påvirke små virksomheter annerledes enn store.

HAR AKTIV DIALOG MED FORVALTNINGEN

Regelrådet tilbyr både generell veiledning og konkret oppfølging av saker hvor vi har vurdert at beslutningsgrunnlaget er utilstrekkelig. Ved direkte dialog med forvaltningen, utveksler vi erfaring og kunnskap om hva som skal til for å lage det beste beslutningsgrunnlaget.

FØLGER FAGLIG UTVIKLING OM REGELFORENKLING OG REGULERING AV NÆRINGSVIRKSOMHET

Regelrådet følger den faglige utviklingen og praksisen innenfor regelforenkling og regulering av næringsvirksomhet både i Norge og internasjonalt.

Sandra Riise ble utnevnt til leder for Regelrådet av Kongen i statsråd den 11. desember 2015.

Leders beretning

Regelrådet er snart tre år gammelt. Oppstartsfasen er over og Regelrådet har arbeidet for fullt med å oppfylle sitt mandat. Høyest prioritet i 2018 har vært å lage faglig sterke og velbegrunnede uttalelser om regelverk som berører næringslivet, samt utarbeide strategi for den kommende toårsperioden. Veiledningsarbeidet har også blitt en sentral del av vårt arbeid. Målet for 2019 er å videreutvikle kjernevirksomheten. Regelrådets ambisjon er å fortsette å gi uttalelser med høy faglig standard og å utvikle disse. Vi vil gi bedre og mer konstruktive tilbakemeldinger, og veilede om gode utredninger og smarte reguleringer som ikke påfører næringslivet større byrder enn nødvendig.

Regelrådets mandat er å vurdere det faglige grunnlaget for forslag til

nye lover og forskrifter. Formålet er at reglene skal nå sine mål med lavest mulige kostnader for bedriftene – og dermed for samfunnet. Offentlige etater som lager regelverk er dessverre i alt for liten grad opptatt av å utrede om reglene deres kunne vært forenklet og gjort mindre kostbare å følge. Lavere kostnader i det norske næringslivet har mange positive effekter; som høyere verdiskapning, større skattegrunnlag, bedre konkurranseevne og mulighet for økt innovasjon.

Regelrådet ble etablert som en del av regjeringens forenklingsarbeid for næringslivet. Rådet har fem medlemmer, med et eget sekretariat på Hønefoss, og er administrativt underlagt Nærings- og fiskeridepartementet. Regelrådet

er et rådgivende organ og kan ikke pålegge offentlige etater å utrede saker på nytt. Rådets arbeidsform er basert på rådgivning og dialog med departementer og direktorater for å forbedre beslutningsgrunnlaget. Formålet med denne arbeidsformen er å bidra til en økt bevissthet over tid om at dette er viktig.

Kartlegging av utredningene med virkninger for næringslivet

Regelrådets uttalelser og kartlegging av forslag til nytt eller endret regelverk som berører næringslivet viser at forslagene ofte ikke er godt nok utredet, herunder at alternativer ofte ikke er vurdert. Dette viser at Regelrådet har et viktig arbeid foran seg for å bidra til å bedre utredningskvaliteten. Gjennomgående bedre utredninger vil bidra til mer demokratiske høringsprosesser, gi bedre grunnlag for hørings svar, bedre beslutningsgrunnlag og ventelig færre unødvendige byrder for næringslivet.

Regelrådet kartlegger alle forslag til nye lover og forskrifter som gjelder næringslivet. Vi gjør dette for å velge ut hvilke saker som vi

skal prioritere å gå dypere inn i. Vi prioriterer og avgir rådgivende uttalelser i de sakene som påvirker næringslivet mest. I 2018 kartla vi 318 saker.

Kartleggingen viser at mange norske næringer har en jevn strøm av nye og til dels inngripende reguleringer. Vi må ha særlig oppmerksomhet på nye reguleringer som gjelder alle næringer og som dermed er viktige for hele økonomien. Det gjelder særlig regnskaps- og revisjonsfeltet, inkludert rapporteringskrav av ulike slag, og reguleringer som berører skatteplikt eller påvirker finansiering og betalingsformidling.

En del sentrale næringer, slik som industri, skogbruk og fiske, inkludert akvakultur, har mange reguleringer knyttet til sikkerhet, miljøpåvirkning og energibruk. Disse næringene er konkurranseutsatte, og effektiv regulering av denne gruppen av næringer er viktig for verdiskapingen i Norge og for bedriftenes evne til å konkurrere på verdensmarkedet.

Effektive og gode reguleringer handler mye om å ta tilbørlig hensyn til små- og mellomstore bedrifter. De administrative

Vi vil gi bedre og mer konstruktive tilbakemeldinger, og veilede om gode utredninger og smarte reguleringer som ikke påfører næringslivet større byrder enn nødvendig.

Vi vurderer at om lag halvparten av forslagene ikke inneholdt et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag for innføring av nytt regelverk.

ressursene til disse virksomhetene er ofte deres viktigste knapphetsfaktor. Terskelen for å innføre nye byrder overfor disse, i form av rapporteringskrav eller andre administrative plikter, må være høy. Bakgrunnen for de utsendte høringene er variert. I om lag 54 prosent av sakene har forslagene rot i nasjonale initiativer. I de resterende sakene kommer forslagene som følge av EØS eller annet internasjonalt samarbeid. Mange av de sistnevnte høringsforslagene er enten direktiver eller forordninger, hvor Norge har lite handlingsrom. Regelrådet jobber likevel for at det eksisterende handlingsrommet skal tydeliggjøres. Av ulike grunner kan det se ut til at vi i Norge ofte velger strenge tolkninger av nytt EU-regelverk.

Kartleggingen av nye regelverksforslag som gjelder næringslivet viser dessverre at det er betydelig rom for forbedring;

- På tross av politisk mål om forenkling, foreslås det forenkling i kun 1/4 av alle sakene som sendes ut på høring.
- Nye lov- og forskriftsforslag skal inneholde utredning av alternative løsninger på et

definert problem. Dette mangler i om lag 46 prosent av sakene vi har kartlagt.

- I om lag 1/5 av sakene som regulerer næringsliv, er ikke virkningene reguleringen vil ha på kostnader og byrder for næringslivet beskrevet. Ifølge SSB har 90 prosent av virksomhetene (utenfor offentlig sektor) mindre enn 10 ansatte. Hensynet til små- og mellomstore bedrifter er derimot bare diskutert i 10 prosent av alle høringsforslag.
- Det er gjennomgående lite tallfesting av konsekvensene (kost/nytte) for næringslivet. Det er også lite fokus på digitalisering, og vi savner ofte vurdering av om konkurranseforholdene blir påvirket.

Resultatene av kartleggingen forteller oss at utredningskvaliteten av nye forslag til regelverk har et betydelig forbedringspotensial. En viktig virkning av kartleggingen er at vi får et datamateriale som belyser om kvaliteten på utredningene bedres over tid. Det overrasker oss at departementene og direktoratene ikke ønsker å bli betydelig bedre på dette, og ikke minst at politikere ikke stiller større krav til kvalitet

i beslutningsgrunnlag og til bruken av høringsinstituttet.

Regelrådets uttalelser

Regelrådet offentligjorde 36 uttalelser i 2018, med grundige vurderinger av nye regelverksforslag som berører næringslivet. Vi vurderer at om lag halvparten av forslagene ikke inneholdt et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag for innføring av nytt regelverk.

Et eksempel på en sak som Regelrådet har kritisert, er innføringen av det nye personvernregelverket i 2018, General Data Protection Regulation (GDPR). Her kom Regelrådet fram til at det både manglet beskrivelse av hvilke virksomheter som ble berørt og hva konsekvensene ville bli for de berørte. Videre var avbøtende tiltak for innføring av GDPR ikke diskutert. Regelrådet vurderte at saken var utilstrekkelig utredet. I ettertid ser vi at dette ble en meget krevende sak å etterleve for bedrifter og organisasjoner, både administrativt og økonomisk.

Effekten av Regelrådets uttalelser vil naturlig nok komme over tid. Det tar tid å endre arbeidsrutiner på dette området

gjennom en stor og kompleks forvaltning. Saksbehandlingstiden i hørings saker kan også være lang. Regelrådet ga flere uttalelser i 2016, hvor sakene først ble ferdig behandlet i 2018. Vi mener likevel at Regelrådets arbeid har gitt noen konkrete resultater allerede. Noen av konsekvensene har vært at forslag har blitt ytterligere utredet, tiltak har blitt revurdert, og høringsnotater har blitt sendt på nye høringer med forbedret utredning av viktige problemstillinger. Vi har også erfart at departementer og direktorater som vi har hatt dialog med, har utført bedre utredninger i senere høringsrunder.

Vi erfarer at en utfordring som dagens utredere møter, er en økende mengde anmodningsvedtak fra Stortinget. Anmodningsvedtakene fører dessverre ofte til at utredninger som bør gjøres, ikke blir gjort eller begrenses for mye. Vår erfaring er at utredere ofte foreslår det Stortinget har anmodet uten å gjøre en utredning som tar hensyn til ulike forhold eller vurderer om problemstillingen kan løses bedre på en annen måte. En henstilling til stortings-

politikerne må således være å fatte anmodningsvedtak som går ut på å nå et mål eller å løse et problem, istedenfor å beslutte verktøyene som skal iverksettes for å nå målet.

Veien fremover

Teknologiske og samfunnsmessige endringer påvirker rammebetingelsene for å drive næringsaktivitet i Norge, og norske virksomheter må omstille seg raskt for å være konkurransedyktige. Samtidig må det innføres nye lover og forskrifter som påvirker næringslivet for å ivareta viktige samfunnshensyn. Derfor er det viktig at statlige reguleringer av næringslivet er effektive og ikke skaper unødvendige kostnader som hindrer bedriftenes omstillingsevne.

Regelrådet vil fremover konsentrere sin aktivitet på å være næringslivets vaktbikkje overfor lovgivende myndigheter. Vi må fokusere på områder der det er forbedringspotensial og som medfører de største konsekvensene for næringslivet. For å få til dette vil Regelrådet fortsette sin dialog med forvaltningen med mål om gode og utfyllende utred-

ninger. Vi vil også fortsette å søke kontakt og innspill fra næringslivet med mål om å bidra til at næringslivet ikke påføres unødige byrder.

Et godt system for regulering er et viktig fundament for et effektivt næringsliv.

Sandra Riise

leder av Regelrådet

Oppsummering av årets arbeid

FLERE UTTALELSER

Vi har uttalt oss 36 ganger om prioriterte forslag til nytt og endret regelverk som har store konsekvenser for næringslivet.

BEDRE PROSESSER

Vi har bidratt til dokumenterbare forbedringer i regelverksprosesser, som et resultat av våre uttalelser.

TYDELIGERE SAMFUNNSAKTØR

Vi har hatt en tydelig rolle i samfunnsdebatten, med aktiv mediedekning.

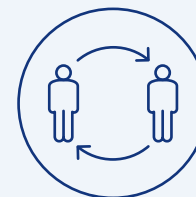
ØKT KARTLEGGING

Vi har laget en systematisk oversikt over innholdet i 318 utredninger av regelverksforslag som berører næringslivet.

FLERE VEILEDNINGS- AKTIVITETER

Vi har økt dialogen med forvaltningen, og vi var med og utarbeidet en ny veileder om utredning av konsekvenser for næringslivet.

AKTIVT SAMARBEID

Vi har tatt en aktiv rolle i det internasjonale regelforenklings-samarbeidet, med tettere samarbeid med nordiske, europeiske og internasjonale aktører.

02

INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL

Regelrådets hovedoppgave er å undersøke om forslag til regelverksendringer er godt nok utredet slik at næringslivet ikke påføres unødvendige kostnader.

Hovedtall for 2018

NØKKELTALL OM REGELRÅDETS VIRKSOMHET

	2018	2017
Antall uttalelser rådet har gitt	36	35
Antall regelverksforslag kartlagt	318	244
Antall utførte årsverk	5,3	5,2

NØKKELTALL OM REGELRÅDETS ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER

	2018	2017
Samlet tildeling på post 01-99	11 422 000 kr	10 038 000 kr
Regelrådets driftsutgifter	9 015 306 kr	8 624 143 kr
Utnyttelsesgrad post 01-29	76 %	82 %
Andel av driftsutgiftene til lønn og honorarer	69 %	72 %

Virksomhet og samfunnsoppdrag

Regelrådets mandat

1. *Gir rådgivende skriftlige uttalelser ved høring av forslag til nye eller endrede lover og forskrifter.*
2. *Følger den faglige utvikling og praksis på områdene regelforenkling og regulering.*
3. *Gir generell veiledning som skal fremme effektiv regulering.*
4. *Kan bistå departementer med å granske konsekvensutredninger som medfølger forslag fra EU.*

Regelrådet er et forvaltningsorgan som er administrativt underlagt Nærings- og fiskeridepartementet. Rådet har en fri og uavhengig stilling, og departementet har ingen instruksjonsrett i faglige spørsmål. Regelrådets formål er å bidra til at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder gjennom nytt eller endret regelverk.

Vår oppgave er å gi en ekstern kvalitetskontroll av utredninger som berører næringslivet, og å være en objektiv «vaktbikkje» som påser at konsekvensene for næringslivet er tilstrekkelig utredet. Regelrådet ble vedtatt opprettet, og rådsmedlemmene utnevnt, i desember 2015. Fram til slutten av 2018 har sammensetningen av rådets medlemmer og varamedlemmer vært uendret, men et varamedlem er omgjort til fullverdig medlem fra og med 1.1.2019.

Regelrådet skal bidra til å fremme gode beslutningsgrunnlag og effektiv regulering av næringslivet. Dette gjøres gjennom rådgivende uttalelser til forslag til lover og forskrifter når de er på høring, og

gjennom generelt veiledningsarbeid overfor departementer og direktorer som lager regelverk.

Regelrådet skal også følge den faglige utviklingen og praksis på områdene regelforenkling og regulering og skal videreformidle informasjon og generell veiledning som fremmer god og effektiv regulering av næringslivet.

Regelrådet tar del i internasjonalt arbeid på våre fagområder. De europeiske regelrådene med noenlunde lik rolle som det norske Regelrådet er samlet i organisasjonen RegWatchEurope. Gjennom denne organisasjonen har vi også tett kontakt med EU-kommisjonens eget regelråd, Regulatory Scrutiny Board (RSB). Regelrådet jobber også i OECD Regulatory Policy Committee for å følge med på den faglige utviklingen. I juni 2019 arrangerer Regelrådet og DFØ sammen OECD-konferansen «Measuring Regulatory Performance» i Oslo. Konferansen samler alle OECDs medlemsland om temaer knyttet til effektive reguleringer og god lovgivning.

Resultatkjede for Regelrådet i 2018

RESSURSER

11,4 millioner i bevilgning.
5,3 utførte årsverk i sekretariatet i 2018.
Fire rådsmedlemmer og to varamedlemmer.

AKTIVITETER

Vurdering av utredninger av forslag til regelverk.
Utarbeidelse av veiledningsmateriell.
Følge den faglige utviklingen på områdene regelforenkling og regulering.
Samarbeid med nordiske, europeiske og internasjonale organisasjoner med lignende formål.

PRODUKTER/TJENESTER

Rådgivende uttalelser.
Generell veiledning.
Bistand med å granske konsekvensutredninger som medfølger forslag fra EU.

MÅLGRUPPE

Departementer og direktorater som lager forslag til nytt og endret regelverk.
Næringslivet som er påvirket av regelverket vi uttaler oss om.
Politikere som er tjent med bedre beslutningsgrunnlag.

BRUKEREFFEKTER

Konsekvenser for næringslivet blir bedre belyst i forslag til regelverk.
Bedre og mer effektive alternativer blir utredet.
Færre unødvendige byrder for næringslivet.

SAMFUNNSEFFEKTER

Økte muligheter for verdiskapning og konkurransekraft i norsk næringsliv.
Økt tillit til utformingen av statlige tiltak.

Regelrådets medlemmer

LEDER:

Sandra Riise, Oslo
tidligere administrerende
direktør i Regnskap Norge

NESTLEDER:

Joar Grimsbu, Trondheim
advokat og partner i
Arntzen de Besche

RÅDSMEDLEM:

Øystein Moan, Oslo
konserndirektør i Visma

RÅDSMEDLEM:

Siri Pettersen
Strandenes, Bergen
professor i samfunns-
økonomi ved Norges
Handelshøyskole

VARAMEDLEM:

Just Hjalmar
Johansen, Sortland
selvstendig nærings-
drivende, konsulent

VARAMEDLEM:

Gry Agnete Alsos, Bodø
professor i innovasjon
og entreprenørskap ved
Handelshøgskolen Nord
universitet

Organisasjon og ledelse

Rådet

Medlemmene av Regelrådet ble utnevnt av Kongen i statsråd den 11. desember 2015. Rådet består av en leder, en nestleder, to øvrige rådsmedlemmer og to varamedlemmer. Rådsmedlemmene har normalt en funksjonstid på fire år med mulighet for forlengelse én periode. Siden 2015 har sammensetningen av rådet vært uendret.

Rådsmedlemmene har blitt valgt i kraft av sin kompetanse, faglige integritet og brede kunnskap om næringslivets rammevilkår og den norske regelverksprosessen. De har også ulik geografisk tilknytning.

Regelrådet har avholdt møter om lag én gang i måneden, til sammen 11 møter i perioden januar til desember 2018. Mellom møtene har rådet også behandlet saker elektronisk.

Sekretariat

Til Regelrådet er det knyttet et sekretariat som bistår i utarbeidelse av utkast til uttalelse som rådet behandler. Sekretariatet er lokalisert i Hønefoss. Sekretariatet har kompetansebakgrunn fra økonomi, jus og sosiologi. Sekretariatet er også ansvarlig for løpende saksbehandling, veiledningsarbeid, og å følge opp ansvarlige departementer og direktorater som mottar kritiske uttalelser.

Regelrådet tar også del i flere internasjonale fora, hvor både rådet og sekretariatet kan delta.

Dag Aarnes har vært sekretariatets leder i 2018. Aarnes er utdannet samfunnsøkonom og har bred erfaring med næringslivsrelatert arbeid fra statlig sektor, næringsorganisasjoner og privat næringsliv.

Rådsmedlemmene har blitt valgt i kraft av sin kompetanse, faglige integritet og brede kunnskap om næringslivets rammevilkår og den norske regelverksprosessen.

03

ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

Regelrådets hovedprioritet i 2018 har vært arbeidet med uttalelser. Erfaringer viser at uttalelsene har bidratt til dialog med offentlig forvaltning og næringslivets interesseorganisasjoner.

Prioriteringer og ressursbruk

Regelrådets hovedprioritet i 2018 har vært arbeidet med uttalelser. Erfaringer fra de foregående årene viser at uttalelsene har bidratt til dialog og informasjonsutveksling med offentlig forvaltning og næringslivets interesseorganisasjoner. Regelrådet har videreført praksisen fra 2017 og har også i 2018 prioritert å møte alle departementer eller direktorater som mottar uttalelser med vesentlig kritikk.

For å holde oversikt over den generelle kvaliteten på utredninger som sendes på høring, prioriterer Regelrådet å kartlegge innholdet i alle regelverksforslag som berører næringslivet. I 2018 har vi kartlagt innholdet i 318 regelverksforslag som berører næringslivet og som er sendt på høring fra departementer eller direktorater. Denne kartleggingen gir oss verdifull oversikt over utredningskvalitet (presentert på side 23).

I desember 2018 ga Regelrådet, Nærings- og fiskeridepartementet og Brønnøysundregistrene ut *Utredning*

av konsekvenser for næringslivet – en veileder i arbeidet med regelverk, offentlige reformer og tiltak.

Veilederen skal bidra til å sikre en faglig god vurdering av næringsvirkningene av tiltak. Veilederen er rettet mot utredninger etter utredningsinstruksen og skal supplere og brukes sammen med veileder til utredningsinstruksen. Veilederen blir viktig i Regelrådets arbeid overfor departementer og direktorater, og vi vil bruke den som grunnlag når vi følger utviklingen på reguleringsområdet.

Regelrådet har dette året utvidet sitt internasjonale fokus. I tillegg til å delta i RegWatchEurope har Regelrådet også deltatt i den norske delegasjonen til Regulatory Policy Committee (RPC) i OECD. Regelrådet ønsker å øke interessen for bedre reguleringer og har derfor, i samarbeid med Direktoratet for Økonomistyring (DFØ), påtatt seg å arrangere den 11. OECD-konferansen om *Measuring Regulatory Performance* i Oslo den 13. og 14. juni 2019.

Regelrådet har dette året utvidet sitt internasjonale fokus. I tillegg til å delta i RegWatchEurope har Regelrådet også deltatt i den norske delegasjonen til Regulatory Policy Committee i OECD.

OECD REGULATORY POLICY OUTLOOK 2018

OECD ga i 2012 en rekke anbefalinger om reguleringspolitikk¹ som medlemslandene sluttet seg til. For å følge opp hvordan anbefalingene implementeres, gjør OECD en kartlegging hvert 3. år og publiserer resultatene i en Regulatory Policy Outlook. Siste utgave ble publisert i oktober 2018, og gir en faktabasert sammenligning av reguleringspolitikken i OECDs medlemsland².

Denne gangen settes det blant annet ekstra søkelys på regelråd og andre tilsvarende «oversight functions». Ifølge OECD Regulatory Policy Outlook 2018, er slike overvåkingsfunksjoner kritiske for å få effektive reguleringsrammeverk i et land. Overvåking og kvalitetskontroll gir viktige impulser til implementeringen av bedre reguleringer, ifølge organisasjonen. OECD påpeker at overvåkingsfunksjonene gir insentiver for embetsverket til å følge retningslinjene for utredninger og reguleringsprosesser og skape reguleringer av høy kvalitet.

OECD finner at alle OECD-landene har en enhet på plass som utfører minst en av de anbefalte overvåkingsfunksjonene i reguleringspolitikken (regulatory oversight functions). Enheter med ansvar for kvalitetskontroll, fokuserer vanligvis på Regulatory Impact Assessments. Det vil si forhåndsutredningen av forslag til nytt eller endret regelverk. Om lag 1/3 av enhetene har sanksjonsmulighet som stopper reguleringsprosessen dersom kvaliteten er for dårlig. Vanligvis kan sanksjonsmuligheten overprøves av Regjeringen eller andre organer.

I forhold til tidligere rapport fra 2015, gjør Norge det betydelig bedre på flere felt i 2018, særlig i kvalitetssikringen av nytt regelverk. OECD peker på at en viktig reform har vært etableringen av Regelrådet. Lanseringen av ny utredningsinstruks i 2016 gjør også at Norge kommer bedre ut på OECDs målinger.

I 2018 publiserte også OECD en samling med case studier av Regelråd i Europa, som det norske Regelrådet har bidratt til³. Her sammenlignes de europeiske regelrådene og forskjeller i mandat og arbeidsform oppsummeres. OECD understreker innledningsvis at «regulatory oversight» er viktig og bidrar til å lukke gapet mellom de formelle kravene i reguleringspolitikken, og det som skjer i praksis.

- 1 OECD. (2012). Recommendation of the council on regulatory policy and governance. Hentet fra <http://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/2012-recommendation.htm>
- 2 OECD. (2018). OECD Regulatory Policy Outlook 2018. Paris: OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/9789264303072-en>
- 3 OECD. (2018). Case studies of RegWatchEurope regulatory oversight bodies and of the European Union Regulatory Scrutiny Board. Paris: OECD Publishing. Hentet fra <http://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/regulatory-oversight-bodies-2018.htm>.

Kartlegging av relevante regelverksforslag

Over 300 forslag til nytt regelverk for næringslivet i 2018

Regelrådet har i 2018 kartlagt innholdet i 318 utredninger av regelverksforslag som berører næringslivet. Kartleggingen danner utgangspunkt for rådets valg av saker til uttalselse, og gir i tillegg en del interessante data om norske reguleringer.

Det er stor variasjon i regelverksforslagene, både når det gjelder innhold, oppbygning og lengde. Det spenner seg fra høringer om oppheving av restriksjoner på å flytte bier og rettelser av skrivefeil i forskrifter, til offentlige utredninger («NOU-er») til nye lover lover og endringer i regelverk som påvirker hele næringslivet, som for eksempel selskapsrett, regnskap, revisjon, arbeidsmiljø og sikkerhet. Hver sak som kartlegges vektet likt i kartleggingen, og kartleggingen er basert på overordnet vurdering. Formålet med kartleggingen er å identifisere typiske trekk og tendenser ved regelverksforslagene, og gi et grunnlag for valg av saker som rådet går mer inngående gjennom.

Mattilsynet er den mest aktive regelverksprodusenten målt i

antall høringer med regelverksforslag som påvirker næringslivet.

Av de 318 høringssakene Regelrådet har kartlagt i 2018 var Mattilsynet utsteder av 17 prosent. Den nest største regelverksprodusenten var Finansdepartementet, med om lag 10 prosent, etterfulgt av Miljødirektoratet, Nærings- og fiskeridepartementet, Luftfartstilsynet og Statens vegvesen. Til sammen utgjør regelverksforslagene fra disse over halvparten av alle sakene som ble kartlagt i 2018.

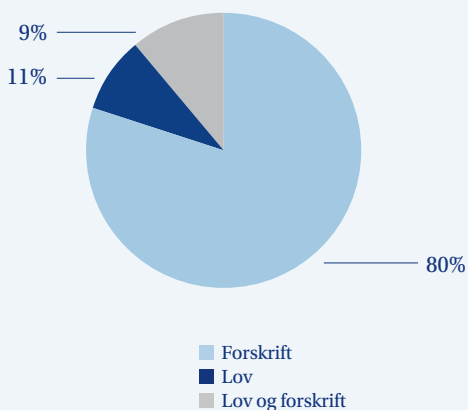
Regelrådet ga uttalelser til regelverksforslag fra 17 ulike departementer og direktorater i 2018. Finansdepartementet er den regelverksprodusenten det ble gitt klart flest uttalelser til, med 12 uttalelser. Av regelverksforslagene Finansdepartementet sendte på høring i 2018 legger vi til grunn at nesten 40 prosent har middels eller stort antatt omfang av nye kostnader for næringslivet.

Selv om Mattilsynet er en stor regelverksprodusent er det antatte omfanget av nye kostnader for næringslivet som følge av hvert enkelt forslag stort sett

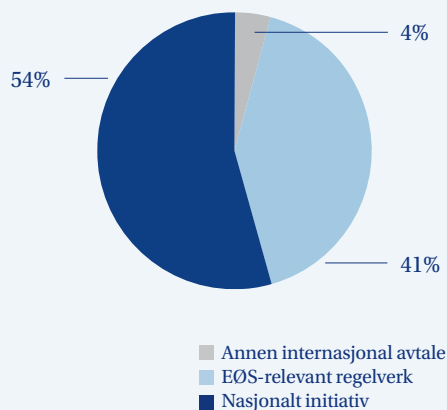
Kartlagte saker

Resultater fra Regelrådets kartlegging av 318 hørings saker som berører næringslivet.

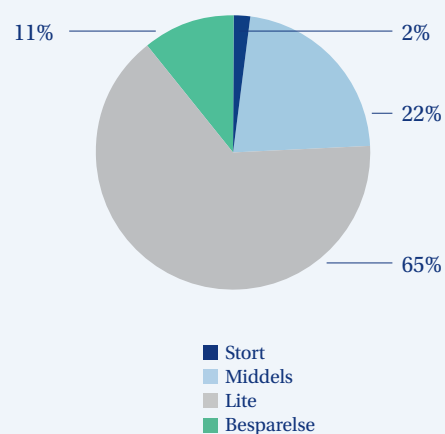
TYPE REGULERING

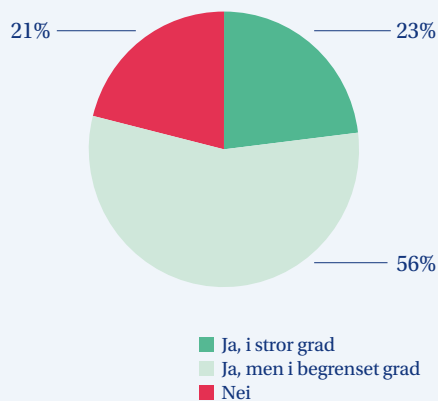
BAKGRUNNEN FOR FORSLAGET

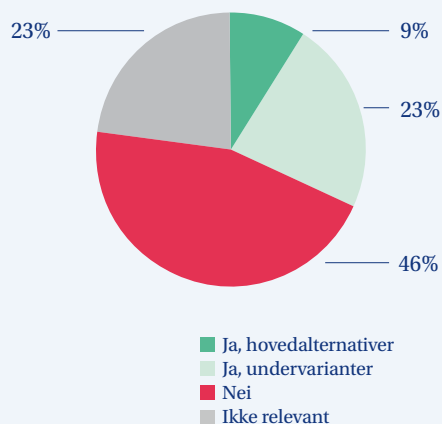
ANTATT OMFANG AV NYE KOSTNADER

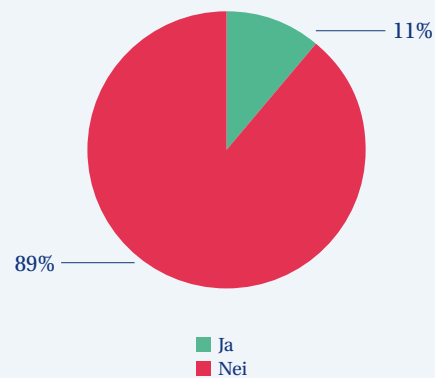
ER VIRKNINGER FOR NÆRINGSLIVET GJORT REDE FOR?

ER ALTERNATIVER VURDERT?

ER HENSYNET TIL SMÅ VIRKSOMHETER DRØFTET SÆRSKILT?

begrenset, men antallet viser likevel at reguleringstrykket i form av raske endringer er betydelig for næringene det gjelder. Regelrådet har uttalt seg til to regelverksforslag fra Mattilsynet i 2018. Mange av Mattilsynets og Miljødirektoratets høringssaker er knyttet til harmonisering av europeisk regelverk.

I om lag 65 prosent av de kartlagte sakene vurderes omfanget av nye kostnader for næringslivet som lite. Regelrådet har uttalt seg til alle saker der antatt omfang av nye kostnader for næringslivet er stort, med unntak av en sak: NOU 2018: 5 Kapital i omstillingens tid. Denne utredningen inneholdt ikke regelverksendringer, men Regelrådet valgte likevel å kommentere den i et brev til Nærings- og fiskeridepartementet. For forslag med middels omfang av nye kostnader har Regelrådet uttalt seg til 34 prosent av regelverksforslagene, mens for forslag med lite omfang eller besparelse for næringslivet har Regelrådet kun uttalt seg til et fåtall saker (under fem prosent av disse sakene samlet sett).

Bakgrunn for forslagene:
nasjonalt og internasjonalt
Regelrådet har kartlagt bakgrun-

nen for forslagene til endret regelverk. Resultatene viser at i overkant av 54 prosent av forslagene har bakgrunn i nasjonalt initiativ, mens i overkant av 41 prosent har bakgrunn i EØS-relevant regelverk. Resterende forslag har bakgrunn i annen internasjonal avtale. Mattilsynet, Miljødirektoratet, Luftfartstilsynet og Finansdepartementet/Finanstilsynet har i 2018 sendt særlig mange EØS-relevante saker på høring. For Mattilsynets og Miljødirektoratets del har i overkant av 70 prosent av utsendte høringsforslag bakgrunn i EØS-relevant regelverk.

Av de regelverksforslagene Regelrådet har uttalt seg til i 2018 har i overkant av 80 prosent bakgrunn i nasjonalt initiativ, resten av uttalelsesakene har bakgrunn i EØS-relevant regelverk.

Om lag 80 prosent av de kartlagte regelverksforslagene inneholdt kun forslag til endringer i forskrifter, mens om lag 11 prosent inneholdt kun forslag til lovendringer. De resterende ni prosentene inneholdt både lov- og forskriftsendringer.

I overkant av halvparten av sakene Regelrådet uttalte seg til i 2018 inneholdt kun forslag til forskriftsendringer, mens om lag en fjerdedel av forslagene inneholdt

forslag til både lov og forskriftsendringer. De resterende inneholdt forslag til kun lovendringer.

Omtale av berørte bedrifter

Regelrådet erfarer at det i en del regelverksforslag ikke kommer klart frem hvem som blir berørt av forslaget. I nesten en av tre høringer er dette et problem. Vi ser videre at det svært sjeldent er beskrevet og tallfestet karakteristikker ved de berørte. Regelrådet mener at utredningen bør identifisere berørte parter, og om mulig beskrive og tallfeste omfanget, f.eks. antall aktører og fordeling mellom store og små aktører. Regelrådet mener at dette i mange tilfeller bør kunne gjøres relativt enkelt, for eksempel ved å bruke statistikk fra SSB.

Regelrådet finner at virkningene for næringslivet ikke er utredet i det hele tatt i om lag en av fem saker. Kun i noe over en av fem saker mener vi at virkningene er gjort rede for i stor grad. I de resterende sakene, i overkant av halvparten av alle sakene, er virkningene utredet i begrenset grad.

I utredninger av forslag der Regelrådet har vurdert at omfanget av nye kostnader for næringslivet er middels eller stort,

er virkningene for næringslivet oftere utredet. Virkningene for næringslivet er ikke utredet i det hele tatt i under ti prosent av disse sakene. I nesten to av fem saker er virkningene gjort rede for i stor grad.

Utredning av alternativer

For å utnytte samfunnets ressurser så fornuftig som mulig, herunder unngå unødvendige byrder for næringslivet, er det en grunnleggende forutsetning at alternative reguleringsforslag utredes og vurderes. Dersom kun ett alternativ utredes, kan mindre byrdefulle og smartere alternativer bli oversett. For å lykkes med å identifisere relevante alternativer er det også grunnleggende å gi en presis beskrivelse av problemet og målet.

I hele ni av ti saker ser vi at alternative reguleringsformer ikke er utredet. Alternative reguleringsformer kan for eksempel være skatt, avgift eller gebyr i stedet for forbud. Informasjonstiltak kan i noen tilfeller fungere tilfredsstillende. Vi ser i om lag tre av ti høringer at varianter av samme reguleringsform er vurdert, det kan for eksempel være ulike

utforminger av en bestemmelse eller nivåer på en avgift. I de resterende høringene mener vi at alternativer ikke er tilstrekkelig utredet. I noen høringene vurderer vi at utredning av alternativer ikke er relevant, det gjelder særlig i saker om implementering av EØS-relevant forordning uten mulighet for nasjonale valg.

I en del regelverksforslag registrerer vi at det allerede er bestemt politisk hva tiltaket skal være. Dette er etter Regelrådets vurdering uheldig dersom dette fører til at alternative og bedre måter å løse problemet på ikke blir utredet og dermed ikke realisert. For å oppfylle minimumskravene i utredningsinstruksen skal utredningen besvare hvilke andre tiltak som er relevante, selv om det er fattet politisk vedtak om at et bestemt tiltak skal gjennomføres.

Hensynet til små virksomheter og forenklinger

Samlet sett gir Norges mange små bedrifter et betydelig bidrag til verdiskapningen. Av de norske

virksomhetene som har ansatte, hadde 70 prosent mellom en og ni ansatte ved inngangen til 2019. Ni av ti norske virksomheter hadde ingen eller færre enn ti ansatte^{4,5}.

Regelrådet er gjennomgående opptatt av vilkårene for de små bedriftene i næringslivet og undersøker derfor alltid om hensynet til små virksomheter er vurdert i utredningen. Reguleringer som medfører økte direkte kostnader i form av økte rapporteringskostnader eller lignende, får som hovedregel relativt sett større konsekvenser for de små bedriftene.

I kun én av ti utredninger av regelverksforslag som vi har kartlagt, drøftes små virksomheter spesifikt. I enda færre gjøres det målrettede tiltak eller tilpasninger som tar hensyn til virksomhetens størrelse. Hensynet til små bedrifter er vurdert i om lag en av tre saker som vi har gitt uttalelse i.

I kun én av fire av regelverksforslagene vi har kartlagt er det foreslått forenklinger for næringslivet.

I kun én av ti utredninger av regelverksforslag som vi har kartlagt, drøftes små virksomheter spesifikt.

4 Virksomheter uten ansatte utgjør om lag 65 prosent av alle virksomheter. Det er en stor andel virksomheter uten ansatte i blant annet jordbruk, skogbruk og fiske, bygg- og anleggsvirksomhet og omsetning og drift av fast eiendom.

5 Statistisk sentralbyrå. (2019). Virksomheter. Hentet fra <https://www.ssb.no/virksomheter-foretak-og-regnskap/statistikker/bedrifter/aar>

Mottatte høringer og høringsperioder

I henhold til utredningsinstruksen skal høringer som er særlig relevant for næringslivet sendes til Regelrådet.

I henhold til utredningsinstruksen skal høringer som er særlig relevant for næringslivet sendes til Regelrådet. Denne regelen følges ikke i tilfredsstillende grad. Av de 318 sakene som Regelrådet vurderte var innenfor Regelrådets mandat, ble om lag 56 prosent sendt til Regelrådet, mot halvparten i 2017. Høringsforslag som ikke ble sendt til Regelrådet ble fanget opp gjennom Regelrådets egen overvåking av regjeringen.no og underliggende etaters nettsider.

Ifølge utredningsinstruksen skal høringsfristen tilpasses omfanget av tiltaket og hvor viktig det er. Høringsfristen skal normalt være tre måneder, og ikke mindre enn seks uker. Gjennomsnittlig høringsperiode for forslagene som ble kartlagt i 2018 er 64 dager. Om lag 18 prosent av

høringene hadde en høringsperiode kortere enn seks uker. Over 75 prosent av høringene hadde en høringsperiode kortere enn tre måneder.

Regelrådet har i 2018 hatt en gjennomsnittlig saksbehandlingstid for uttalelssaker på 64 dager, med en spredning fra 23 dager til 105 dager. Regelrådet har møter en gang i måneden (med unntak av juli måned), og saksbehandlingstiden avhenger derfor av når saken kommer på høring og når det er møte i Regelrådet. Regelrådet har i flere uttalelssaker i 2018 påpekt at høringsfristen er kort sammenlignet med vår vurdering av sakens omfang eller viktighet. Dette ble blant annet påpekt i høring om forslag til lov om forbud mot hold av pelsdyr.

*I 2018 har Regelrådet avgitt
36 uttalelser, til 38 høringssaker.*

Regelrådets uttalelser

FRA TILDELINGSBREVET:

Regelrådet skal

1) utarbeide statistikk over uttalelser,

2) gi vurderinger knyttet til det generelle bildet som avtegner seg, spesielt om det er noen gjennomgående problemer med konsekvensutredninger som det er verdt å påpeke,

3) kartlegge effektene av Regelrådets uttalelser i hver enkelt sak der Regelrådet har vesentlige innvendinger.

Regelrådet har i 2018 avgitt 36 uttalelser, til 38 høringssaker. I to av uttalelsene er det gitt felles uttalelse til to høringssaker. Regelrådet avga en felles uttalelse til «Utkast til regler tilsvarende EUs forsikringsdistribusjonsdirektiv» fra Finansdepartementet og «endringer i forsikringsavtaleloven» fra Justis- og beredskapsdepartementet. I tillegg ble det avgitt en felles uttalelse til «Nasjonal forskriftsbestemmelse om tilsetning av vitaminer eller mineraler til vanlige næringsmidler» og «Nasjonal forskriftsbestemmelse av «andre stoffer» i kosttilskudd/næringsmidler», begge fra Mattilsynet.

Regelrådet prioriterte også å avgi høringssvar, i form av brev, til to saker som er viktige for næringslivet, men som ikke inneholdt regelverksforslag. Dette var høring av NOU 2018: 5 Kapital i omstillingens tid og utredningene om nye oppgaver for fylkeskommunene.

Regelrådet prioriterer selv hvilke saker det gir uttalelser til, og saker med forventede store konsekven-

ser for næringslivet prioriteres. I enkelte saker har Regelrådet valgt å uttale seg fordi saken er viktig av andre grunner, for eksempel av prinsipielle grunner eller at forslaget er særlig relevant for små bedrifter. Et eksempel er høringen om långivers utlånsvirksomhet ved lånebasert folkefinansiering. Regelrådet vurderte at konsekvensene av forslaget var begrensede og positive for næringslivet, men valgte likevel å uttale seg fordi denne finansieringsformen er viktig for oppstartsbedrifter og små bedrifter. Hensynet til små virksomheter er en viktig prioritering for Regelrådet.

Med bruk av «trafikklyssystemet», har vi vurdert at ni av forslagene er tilstrekkelig utredet («grønne»), i 18 av forslagene har utredningen svakheter («gule») og ni av forslagene er ikke tilstrekkelig utredet («røde»).

Resultatene av våre avgitte uttalelser viser at virkningene for næringslivet er tilstrekkelig utredet i kun et av ti av regelverksforslagene Regelrådet har gitt uttalelse til. I om lag 60 prosent av forslagene konkluderer vi

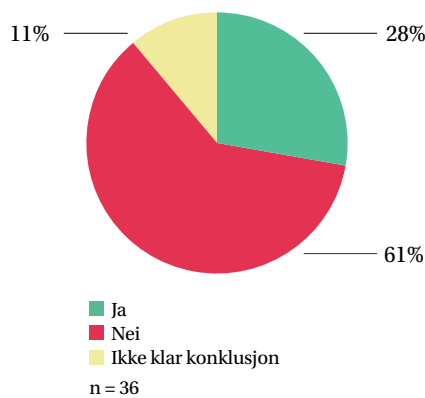
med at virkningene for næringslivet ikke er tilstrekkelig utredet.

For en av fire regelverksforslag mener Regelrådet at utredningen gir et godt nok beslutningsgrunnlag for valg av tiltak. I halvparten av sakene mener vi at utredningen ikke gir et godt nok beslutningsgrunnlag. Resten av sakene har forbedringspotensial uten at beslutningsgrunnlaget dermed ansees utilstrekkelig.

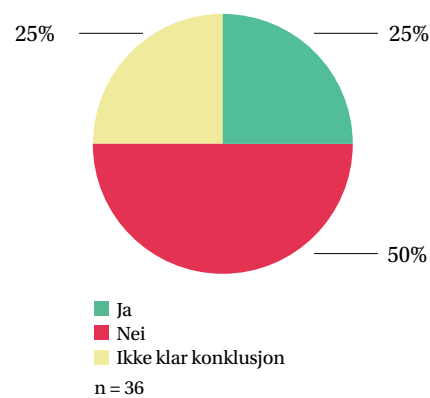
For om lag 14 prosent av forslagene konkluderer Regelrådet med at det nye eller endrede regelverket er utformet slik at målene oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet. For ett av tre forslag konkluderer Regelrådet med at forslaget ikke er utformet slik at målene oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet. I de resterende sakene er det ingen klar konklusjon. Dette kan skyldes at høringsnotatet ikke gir informasjon som gjør det mulig å vurdere problemstillingen, eller at høringsnotatet ikke gir tilstrekkelig informasjon til at Regelrådet kan konkludere.

VURDERING FRA REGELRÅDETS UTTALELSER

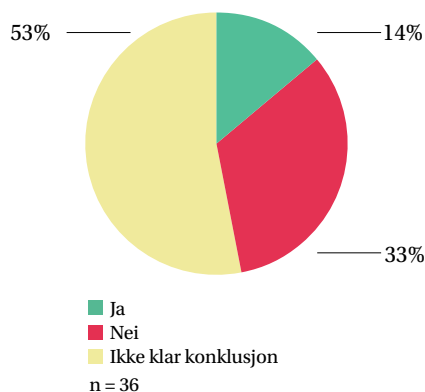
Er virkninger for næringslivet tilstrekkelig utredet?

Gir utredningen ett godt nok beslutningsgrunnlag?

Er regelverket utformet slik at målene nås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet?

Oversikt over prosessen for arbeid med uttalelser

Illustrasjonen nedenfor viser Regelrådets aktiviteter i forbindelse med arbeidet med å kartlegge utredningskvalitet og avgi uttalelser.

MOTTAK

Departementer og direktorater skal sende alle forslag til nytt eller endret regelverk som påvirker næringslivet til Regelrådet.

KARTLEGGING

Regelrådet kartlegger kvaliteten på alle høringer som berører næringslivet og prioriterer hvilke høringssaker det vil gi uttalelse i.

UTARBEIDE UTKAST

Regelrådet vurderer høringen og utarbeider utkast til uttalelse.

VEDTAK OG OFFENTLIGGJØRING

Regelrådet vedtar og offentliggjør uttalelsen innen halv høringsfrist.

OVERSENDELSE OG PUBLISERING

Regelrådet oversender uttalelsen til ansvarlig myndighet, og publiserer uttalelsen på www.regelradet.no. Ansvarlig myndighet skal uten ugrunnet opphold gjøre Regelrådets uttalelse offentlig tilgjengelig.

VEILEDNINGSMØTE

Hvis saken ikke er tilstrekkelig utredet, tar Regelrådet initiativ til et veiledningsmøte med ansvarlig myndighet.

Regelrådets uttalelser fordelt på ansvarlig avsender

Bruken av kategoriene grønn, gul og rød, gir en sjablongmessig oversikt over uttalelsene. Grønn betyr «tilstrekkelig utredet», gult betyr «utredningen har svakheter» og rødt betyr «utilstrekkelig utredet».

Regelrådets fullstendige vurdering av den enkelte høring finnes på www.regelradet.no.

Ansvarlig avsender	● Grønn	● Gul	● Rød	Totalt antall
Finansdepartementet	● 3	● 8	● 1	12*
Justis- og beredskapsdepartementet	● 0	● 3	● 0	3*
Samferdselsdepartementet	● 0	● 2	● 1	3
Barne- og likestillingsdepartementet	● 0	● 0	● 2	2
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	● 2	● 0	● 0	2
Arbeidstilsynet	● 0	● 1	● 1	2
Miljødirektoratet	● 1	● 1	● 0	2
Norges vassdrags- og energidirektorat	● 1	● 1	● 0	2
Forsvarsdepartementet	● 0	● 0	● 1	1
Kulturdepartementet	● 1	● 0	● 0	1
Landbruks- og matdepartementet	● 0	● 1	● 0	1
Nærings- og fiskeridepartementet	● 0	● 0	● 1	1
Olje- og energidepartementet	● 0	● 1	● 0	1
Direktoratet for byggkvalitet	● 0	● 0	● 1	1
Lotteri- og stiftelsestilsynet	● 0	● 0	● 1	1
Mattilsynet	● 0	● 1	● 0	1
Skatteetaten	● 1	● 0	● 0	1
Totalt	● 9	● 19*	● 9	37*

* Regelrådet har avgitt 36 uttalelser. Det ble avgitt en felles uttalelse til to høringssaker fra Finansdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet. Denne uttalelsen telles dobbelt i tabellen. Det ble også avgitt en felles uttalelse til to saker fra Mattilsynet, denne teller som en i tabellen over.

Resultater av Regelrådets uttalelser

Regelrådet er kjent med at regelverksprosesser tar tid, og en stor andel av forslagene til lover og forskrifter som Regelrådet har uttalt seg til er fortsatt ikke vedtatt. Konkrete resultater av Regelrådets virksomhet er ikke rett frem tilgjengelige. Under vises det til noe få utvalgte saker der typiske virkninger av Regelrådets arbeid er registrert.

Regelrådet uttalte seg til flere høringsforslag som hadde stor offentlig interesse i 2018. Det gjaldt blant annet forslag til lov om forbud mot hold av pelsdyr, forslag til endring av drosjereguleringen – oppheving av behovsprøvingen mv., og arbeidsgivers ansvar når ansatte mottar tips. Flere høringsinstanser gir uttrykk for at de har hatt nytte av Regelrådets uttalelser.

Regelrådet uttalte seg i 2016 til høring om Standard Audit File Tax (SAF-T) - Standard dataformat for gjengivelse av elektronisk regnskapsmateriale. Finansdepartementet foreslo obligatorisk gjennomføring av standarden for bokføringsperioden som begynte 1. januar 2017. Regelrådet skrev i sin uttalelse at for å redusere byrdene for næringslivet ved innføringen av standarden, mener Regelrådet at bruken av standarden bør være frivillig fra 1. januar 2017

og først bli obligatorisk fra eksempelvis 1. januar 2018. Regelrådet registrerer at 18 av 22 høringsinstanser mente at fristen for innføring var for tidlig, og fem høringsinstanser viste til Regelrådets uttalelse. Forslaget ble vedtatt, men med obligatoriske gjennomføring fra 1. januar 2020.

I Regelrådets uttalelse til forslaget fra Helse- og omsorgsdepartementet om ulovlig handel med tobakk etterspurte Regelrådet en særskilt vurdering av virkningene for små virksomheter. Regelrådets uttalelse ble gjengitt i Prop. 75 L (2017-2018). Departementet uttalte at de vil vurdere i hvilken grad og på hvilken måte hensynet til små aktører best skal ivaretas når de kommer med forslag til forskriftsbestemmelser.

I 2017 sendte Sjøfartsdirektoratet på høring forslag om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk. Regelrådet mente at forslaget ikke var tilstrekkelig utredet, og anbefalte at Sjøfartsdirektoratet trakk forslaget tilbake og utredet det på nytt i tråd med utredningsinstruksen. Regelrådet gjennomførte også veiledningsmøte med Sjøfartsdirektoratet. Forslaget ble sendt på ny høring i august 2018. Den nye høringen tok i stor grad tak i Regelrådets merknader fra 2017.

I september 2017 uttalte Regelrådet seg til Justis- og beredskapsdepartementets forslag til ny personopplysningslov – gjennomføring av personvernforordningen i norsk rett. Regelrådet mente at forslaget ikke var tilstrekkelig utredet og uttalte at informasjonstiltak må anses som en kritisk suksessfaktor for håndhevelse av et nytt personvernregelverk, og dette burde vært adressert i utredningen. Regelrådet mener at implementeringen av de nye personvernreglene har påført norsk næringsliv store etterlevelseskostnader. Disse kostnadene kunne vært redusert med bedre veiledning fra myndighetene.

Regelrådet erfarer at det er vanskelig å følge med på hva som skjer med forskrifter som har vært på høring. Informasjon om hvordan høringssuttalelser til forskriftsendringer har blitt fulgt opp publiseres sjelden og det mangler en form for offentlig beslutningsdokument ved vedtakelse av forskrifter. Dette gjør det vanskelig for høringssinstansene å se hvilke vurderinger som er gjort på

bakgrunn av deres innspill.

Det er åpenbart viktig at berørte parter bruker tid og ressurser på å avgi gode høringssuttalelser. Etter Regelrådets vurdering bør de kunne forvente at innspillene deres blir vurdert, og at denne vurderingen offentliggjøres. Etter Regelrådets oppfatning bør det innføres en mer enhetlig praksis på dette området. Vi tror det vil virke motiverende for høringssinstansene å få vite hvordan deres høringssvar blir vurdert, og å se om de tas hensyn til. Dette vil også kunne bidra til økt forståelse og økt etterlevelse. En slik praksis vil også være i tråd med OECDs anbefalinger⁶ for å motvirke «consultation fatigue»: “And most importantly, there must be a visible impact of engagement activities; stakeholders tend to lose interest if they see that their views are ignored or not taken seriously. Important contributions should be acknowledged and transparent feedback on how stakeholder input was considered should be provided”.

6 Arndt, C. m. fl. (2015). 2015 Indicators of Regulatory Policy and Governance: Design, Methodology and Key Results (Side 37, 54-55). OECD Regulatory Policy Working Paper, No. 1. OECD Publishing: Paris. <http://dx.doi.org/10.1787/5jrnwqm3zp43-en>.

OECD. (2012). Best Practice Principles on Stakeholder Engagement in Regulatory Policy (Draft for Public Consultations), Punkt 59. OECD Publishing: Paris.

Veiledningsaktivitet og informasjonsarbeid

FRA TILDELINGSBREVET:

Regelrådet skal presentere en oversikt over veiledningsaktivitet og informasjonsvirksomhet for å fremme effektiv regulering.

Regelrådet er i sitt mandat gitt rollen både som næringslivets «vaktbikkje» og som god medhjelper for forvaltningen på veien mot bedre beslutningsgrunnlag og smartere regulering. Gjennom uttalelser sier Regelrådet i fra når utredningene som sendes på høring ikke er gode nok.

Gjennom veiledning gir vi råd om hvordan utredninger kan bli enda bedre før de sendes på høring.

Regelrådet gir informasjon og generell veiledning om næringsøkonomiske konsekvensutredninger og effektiv regulering. Regelrådet har derfor i samarbeid med Nærings- og fiskeridepartementet og Brønnøysundregistrene utgitt *Utredning av konsekvenser for næringslivet – en veileder i arbeidet med regelverk, offentlige reformer og tiltak*¹.

Veilederen skal bidra til å sikre en faglig god vurdering av næringsvirkningene av tiltak. Veilederen gir blant annet oversikt over ulike typer næringsøkonomiske konsekvenser og informasjon

om hvordan disse kan beregnes. Veilederen gir også råd om hvordan etatene kan finne opplysninger om hvem som blir berørt, vurdere konkurransevirkninger, markedstilgang, og hensynet til nyetableringer og små foretak. Veilederen er rettet mot utredninger etter utredningsinstruksen og skal supplere og brukes sammen med veileder til utredningsinstruksen.

Veilederen blir viktig i Regelrådets veiledningsarbeid overfor departementer og direktorater, og som grunnlag for den faglige utviklingen av bedre reguleringer og bedre konsekvensutredninger.

Dialog og informasjonsutveksling med offentlig forvaltning og næringslivets interesseorganisasjoner er viktig for Regelrådets arbeid. Regelrådet begynte høsten 2017 å tilby veiledningsmøter med departementer og direktorater der Regelrådet gir uttalelser med vesentlig kritikk. Frem til nå har Regelrådet gjennomført 15 veiledningsmøter med ni departementer og fem direktorater.

1 Regjeringen. (2019). *Utredning av konsekvenser for næringslivet*. Hentet fra www.regjeringen.no/globalassets/departementene/nfd/dokumenter/veiledninger/veiledning_web.pdf

Regelrådet har gjennomgående gode erfaringer med veiledningsmøtene, og mener at det er grunn til å tro at møtene har effekt. Direkte kontakt med de aktuelle saksbehandlerne og lederne er etter Regelrådets vurdering positivt, og bidrar til økt forståelse for Regelrådets uttalelse og grunnlaget for Regelrådets kritikk. Regelrådet erfarer at den direkte kontakten ofte kan bringe arbeidet med saken et skritt videre, og dermed bidra til bedre beslutningsgrunnlag. Møtene gir også mulighet for veiledning om hvordan beslutningsgrunnlag generelt kan bli bedre. Regelrådet oppfatter interessen for å møte oss som en indikator på at det aktuelle departementet eller direktoratet har tatt uttalelsen på alvor og ønsker å forbedre seg.

Regelrådet har i 2018 deltatt i EØS-nettverket for etater for å få mer kunnskap om hvordan etatene arbeider med implementering av EØS-regelverk. Dette har vært nyttig for arbeidet med uttalelser og som grunnlag for nye veiledningsaktiviteter og kurs.

Regelrådet gir informasjon og generell veiledning om næringsøkonomiske konsekvensutredninger og effektiv regulering.

Regelrådet erfarer at den direkte kontakten ofte kan bringe arbeidet med saken et skritt videre, og dermed bidra til bedre beslutningsgrunnlag.

Regelforenkling og regulering

Regelrådet skal følge faglig utvikling og praksis innenfor regelforenkling og regulering av næringsvirksomhet både i Norge og internasjonalt. I 2018 ble dette gjort ved å delta i og følge arbeidet i internasjonale fora, som OECD, Verdensbanken, RegWatchEurope og EU, og ved å følge med på den nasjonale utviklingen på relevante fagfelt.

Regelrådet ønsker å hente kunnskap om beste praksis for regulering av næringslivet, beste praksis for utredning av næringsøkonomiske konsekvenser, og beste praksis for den type virksomhet som rådet driver. Vi ser etter de gode ideene som har overføringsverdi for Norge, og forsøker å fange opp hva andre land er opptatt av i utviklingen av sin reguleringspolitikk.

Et viktig resultat i 2018 er at Regelrådet ble en fast del av den norske delegasjonen til OECDs Regulatory Policy Committee på vegne av Nærings- og fiskeri-departementet. Dette gir mulighet til å følge OECDs arbeid om reguleringspolitikk tett, noe som bidrar til at vi kan oppfylle rådets mandat på dette området.

Regelrådet vil samarbeide med Direktoratet for Økonomistyring (DFØ), som leder den norske delegasjonen, for å videreutvikle informasjonsspredning i norsk forvaltning om OECD-komiteens arbeid.

I 2018 ble det også bestemt at Regelrådet, i samarbeid med DFØ, skal være vertskap for OECD-konferansen om god reguleringspolitikk sommeren 2019. Dette vil gi god mulighet for læring og nettverksbygging med viktige internasjonale aktører innen området god regulering. Gjennom konferansen ønsker Regelrådet og DFØ å sette betydningen av god reguleringspolitikk på den nasjonale agendaen, og bidra til at gode eksempler fra Norge gjøres kjent for andre land.

I 2018 har Regelrådet etablert kontakt med Standard Norge, for å identifisere mulige samarbeidsflater og utveksle erfaringer og identifiserte utfordringer med reguleringsarbeid. Videre har Regelrådet tett samarbeid med DFØ, som forvalter utredningsinstruksen og derigjennom er en viktig premissleverandør for gode beslutningsgrunnlag.

FRA TILDELINGSBREVET:

Regelrådet skal presentere en oversikt over arbeidet som er gjort for å følge faglig utvikling og praksis på områdene regelforenkling og regulering.

Regelrådet samarbeider med andre europeiske regelråd gjennom det europeiske nettverket RegWatchEurope

Regelrådet møter også næringslivets interesseorganisasjoner for å lytte til utfordringer og få innblikk i hva disse er opptatt av på området forenkling og regulering. Rådet har i tillegg sørget for å bli orientert jevnlig om arbeidet i Nærings- og fiskeridepartementets forenklingsprosjekt.

Internasjonalt samarbeid

I 2018 har Regelrådet tatt en rekke initiativ for å følge den faglige utviklingen på reguleringsfeltet internasjonalt. I tillegg til arbeidet i RegWatchEurope og OECD, som omtales nærmere nedenfor, har sekretariatet deltatt på møter i Better Regulation Network og på møte for sekretariatene i de nordiske regelrådene. Sekretariatet har også deltatt på Verdensbankens konferanse om «International Experience on Regulatory Impact Assessment», og møtt den norske delegasjonen, representanter for NHO og Svenskt Näringsliv samt sekretariatet til EUs Regelråd, Regulatory Scrutiny Board, i Brussel.

Regelrådets vurdering er at det er stor oppmerksomhet internasjonalt om behovet for gode

reguleringer. Det skyldes at mange store land erkjenner at deres næringsreguleringer ikke møter moderne krav og svekker omstillingsevne i økonomiene. Det er stor oppmerksomhet omkring behovet for kontinuerlig forenkling av eksisterende regelverk og stadig forbedring av reguleringspolitikken i sine respektive land. Det er interessant å observere at land som ikke har den samme økonomiske velstanden som Norge, ser på god reguleringspolitikk som en forutsetning for økonomisk vekst og utvikling. De er opptatt av å iverksette og implementere anbefalingene fra internasjonale organisasjoner som Verdensbanken og OECD. Det er en tendens bort fra stykkevis og delt forenkling med en «lov for lov» fremgangsmåte, over mot et bredere systemfokus i forenklingsarbeidet og reguleringspolitikken. Regelrådet oppfatter også at fokus nå rettes på innovasjon og teknologi: Hvordan skal vi sikre at reguleringer ikke hemmer innovasjon? Hvordan skal vi regulere nye teknologier?

*Regelrådet møter næringslivets
interessorganisasjoner for å lytte
til utfordringer og få innblikk i hva
disse er opptatt av på området
forenkling og regulering.*

RegWatchEurope

Hvordan skal vi sikre at reguleringer ikke hemmer innovasjon? Hvordan skal vi regulere nye teknologier?

Regelrådet samarbeider med andre europeiske regelråd gjennom det europeiske nettverket RegWatchEurope. Nettverket består av offentlige kontrollorganer som har en uavhengig rolle i sitt land, og som blant annet gransker hvorvidt virkningene av lovforslag er godt nok utredet.

RegWatchEurope består i dag av regelråd fra Sverige, Nederland, Tyskland, Storbritannia, Tsjekkia, Finland og Norge. I 2018 hadde det svenske Regelrådet formannskapet i nettverket, og i 2019 tar det finske Regelrådet over formannskapet. Det norske Regelrådet skal etter planen ha formannskapet for nettverket i 2021.

Nettverket støtter initiativer som ivaretar forenklingsspektivet i EU/EØS, og jobber for å hindre at unødvendige byrder oppstår som følge av implementering av regelverk i medlems-

landene. Nettverket legger også til rette for kompetanseutveksling og deling av erfaring gjennom workshops og diskusjoner. RegWatchEurope har også kontakt med regelrådet i EU – Regulatory Scrutiny Board.

I 2018 har RegWatchEurope vært opptatt av EUs reguleringspolitikk og hvordan nettverket kan bidra til at EU fortsetter å prioritere arbeidet med forenkling og gode regelverksprosesser. Det skal være valg til Europaparlamentet i 2019. Nettverket mener at god reguleringspolitikk bør være en prioritet, også for den nye EU-kommisjonen som tiltrer etter valget. RegWatchEurope utviklet derfor 10 prioriteringer for Europas Better Regulation Agenda 2019-2024 (se punkter på side 44). Nettverket har også svart på EU-kommisjonens høring om status for EUs arbeid med god reguleringspolitikk, høsten 2018.

Medlemmer av RegWatchEurope

NORGE:
Regelrådet

FINLAND:
Finnish Council of
Regulatory Impact Assessment

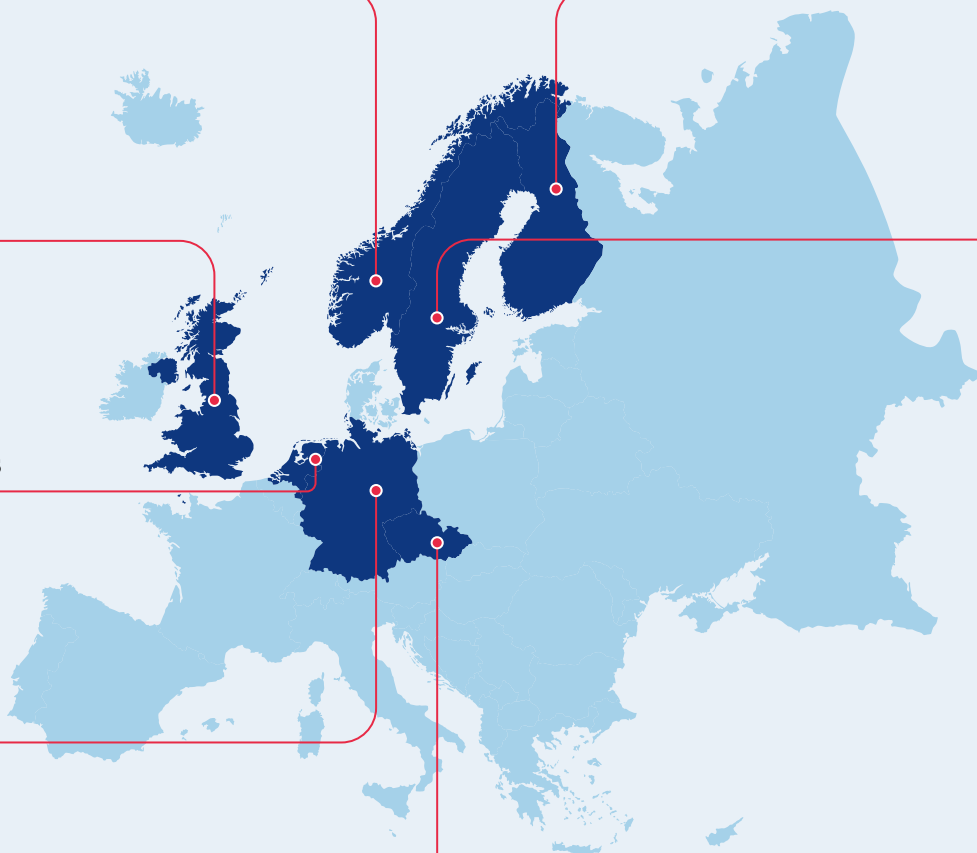
STORBRITANNIA:
Regulatory Policy
Committee

SVERIGE:
Regelrådet

NEDERLAND:
Advisory Board on
Regulatory Burdens

TYSKLAND:
Nationaler
Normenkontrollrat

TSJEKKIA:
Regulatory Impact
Assessment Board

REGWATCHEUROPE'S 10 PRIORITIES FOR THE EUROPEAN BETTER REGULATION AGENDA IN 2019–2024

1. Better regulation must remain a top priority for the Commission's working agenda.
2. Early and repeated stakeholder consultation is fundamental in order to ensure that policy drafts are consistent, meet quality standards and are workable for all target groups.
3. Consultations should feature fewer pre-defined multiple-choice questions, and instead make greater use of open-ended questions.
4. Impact assessments should be required for every new or amended policy being proposed, rather than being required only when the Commission regards the potential impacts of a policy as 'substantial'.
5. A standard for evaluation clauses should be defined, setting out how many Member States need to contribute to the future evaluation of a policy and within what timeframe.
6. The methodology for impact assessments and evaluations should be simplified, applied consistently and standardized where possible.
7. Subsidiarity and proportionality must remain guiding principles in policy-making.
8. The REFIT-platform should continue its important work and be strengthened to ensure a strong system of stakeholder consultation.
9. The role of the Regulatory Scrutiny Board in scrutinizing policies must be upheld.
10. RWE urges the parliament and the Council to step up their efforts in assessing the impacts of substantial amendments, in line with the Interinstitutional Agreement on Better law-making of 2016.

For en fullstendig beskrivelse av de ti punktene, se www.regwatcheurope.eu.

Deltakelse i den norske delegasjonen til OECD Regulatory Policy Committee

Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD) har 36 medlemsland og arbeider for å fremme politikk basert på markedsøkonomi, demokratiske institusjoner og med fokus på å forbedre alle borgernes velferd. OECD er et forum der myndigheter kan samarbeide, dele erfaringer og finne løsninger på felles utfordringer rundt politikkutforming. OECD sammenligner også systemene i ulike land og kommer med anbefalinger om beste praksis på mange politikkområder.

OECDs arbeid drives fremover av OECDs råd og gjennomføres av sekretariatet, som bidrar med analyser og forslag. Et viktig element er også komiteene på ulike politikkområder, der representanter for medlemslandene møtes og samarbeider med OECD sekretariatet og hverandre om konkrete tema.

Komiteen for reguleringspolitikk, Regulatory Policy Committee (RPC), ble opprettet i 2009 med formål å hjelpe medlemslandene til å bygge og styrke sine reformer på dette området. Komiteen

skal være en plattform for å hjelpe medlemslandene med å ta i bruk reguleringspolitiske verktøy og lære av hverandres erfaringer. Målet for komiteen er blant annet å fremme strategisk, faktabasert og innovativ offentlig politikk. Komiteen holder to møter og en konferanse i året. Sekretariatet for Regelrådet var en del av den norske delegasjonen til komiteen i 2018.

I 2018 har komiteen blant annet jobbet med publikasjonen Regulatory Policy Outlook 2018 som måler landenes fremgang i å implementere OECDs anbefalinger om reguleringspolitikk. I tillegg utvikles det «beste praksis prinsipper» for evaluering (ex post review) og for utredning av virkning av politikk (Regulatory Impact Assessment). Komiteen har også fokus på den teknologiske utviklingen og muligheter og utfordringer som transformativ teknologi gir for regulering. Dette er noe komiteen vil jobbe mer med i 2019, og som også blir en del av tematikken på konferansen som skal arrangeres i Norge.

Hvordan skal man sikre at personvern og datasikkerhet ivaretas? Bruk av kunstig intelligens reiser også en rekke etiske utfordringer.

Utfordringer og muligheter ved regulering av fremvoksende teknologier

OECD¹ 2018 omtaler fremvoksende teknologier som digitale teknologier, nye materialer og nye prosesser. Eksempler kan være kunstig intelligens, 3D-printing, Internet of Things, droner, avansert robotteknologi og nanoteknologi.

I arbeidet med å regulere disse teknologiene må flere problemstillinger adresseres. OECD peker på tendensen til at «den teknologiske utviklingen går raskere enn utviklingen av reguleringen og de sosiale strukturene som skal styre teknologien». Banebrytende forretningsmodeller utfordrer eksisterende markeder og hvordan disse fungerer. Hvordan skal man regulere online-plattformer med trekk av naturlig monopol? Og hvordan skal man sikre at personvern og datasikkerhet ivaretas? Bruk av kunstig intelligens reiser også en rekke sosialetiske utfordringer.

Ny teknologi blir først nyttig når den brukes til å løse viktige problemer. For å styre utviklingen til det beste for samfunnet, må politikere og embetsverk finne ut hvordan teknologien kan brukes

til å dekke viktige samfunnsbehov. Å definere problemet som skal løses med en regulering, blir derfor viktigere enn noen gang. Hva er problemet? Hva vil vi oppnå? Hvordan kan ny teknologi hjelpe oss på veien mot målet?

En viktig balansegang blir å ikke regulere så mye og så tidlig at man hemmer innovasjon og utvikling, samtidig må man regulere nok til å ivareta sikkerhet og andre viktige hensyn.

Teknologien gir også muligheter. For eksempel kan den brukes til å skaffe data for å forbedre lover og regler slik at de virker mer målrettet. Teknologien kan også forbedre regelverksprosessene ved å gi større muligheter til dialog med innbyggerne, bedre datagrunnlag i forhåndsutredningen av regelverksforslag og mer treffsikre tilsyn.

Hvilke reguleringsstrategier er relevante når man skal regulere nye teknologier og hva har de erfart i andre land? Regelrådet vil følge OECDs arbeid på dette feltet fremover.

1 GOV/RPC. (2018). The Regulatory Future of Emerging Technologies – A scoping Paper on Gaps and Opportunities. OECD: 2018 (16).

Regelrådet i media

Regelrådet har vært tydelige i media i løpet av 2018, for å skape diskusjon rundt våre uttalelser og godt beslutningsgrunnlag generelt.

Antall omtaler medietype	Web	Papir	Totalt
	51	15	66

Generert:01.02.2019/ Kilde: Retriever

Sandra Riise, Regelrådets leder

«**Et pensjonsforslag fra** regjeringen anslås å gi næringslivet merkostnader på mer enn 300 millioner kroner. Men det offentlige Regelrådet kritiserer lovforslaget om individuell pensjonskonto for manglende vurdering av konsekvensene.»

Kilde: Grande, A. (2018, 1. januar). Regelrådet kritisk til pensjonsberegninger. Dagens Næringsliv.

Joar Grimsbu, Regelrådets nestleder

«**Lovgiver må ha** et bevisst forhold til hvordan man regulerer og hva man stiller krav om. Regelrådet skal være både vaktbikkje og god medhjelper på veien mot bedre reguleringer som skal åpne for flere jobber og mer verdiskapning i norsk næringsliv.»

Kilde: Letvik, T. (2018, 12. november). – Reglers virkning for næringslivet må synliggjøres. Juristen.no.

04

STYRING OG KONTROLL AV VIRKSOMHETEN

Rådet har en fri og uavhengig stilling,
og departementet har ingen
instruksjonsrett i faglige spørsmål.

Styring og kontroll av virksomheten

Regelrådet har i løpet av 2018 økt bemanningen i sekretariatet fra fire til seks faste medarbeidere.

Regelrådet er et forvaltningsorgan underlagt Nærings- og fiskeridepartementet. Rådet har en fri og uavhengig stilling, og departementet har ingen instruksjonsrett i faglige spørsmål. Nærings- og fiskeridepartementet er klageorgan for Regelrådets administrative avgjørelser der dette følger av lov. Juridisk sett er Regelrådet en del av staten, og kommer derfor inn under statens økonomiske ansvar.

Regelrådet er et kollegialt organ bestående av medlemmer uten tilknytning til forvaltningen. Forvaltningslovens alminnelige habilitetsregler gjelder for rådsmedlemmene. Regelrådet møttes 11 ganger i 2018 og ga rådgivende, skriftlige uttalelser ved høring. Regelrådets sekretariat er statsansatte, og virksomheten er underlagt de statlige budsjettregler, offentlighetslov og forvaltningslov.

Digitalisering og effektivisering

Regelrådet har i 2018 arbeidet aktivt med å skape god flyt i sine saksprosesser. I forbindelse med

dette har vi tatt i bruk en elektronisk database for kartlegging av utredningskvalitet. Databaseløsningen gir mer effektiv kartlegging av utredningskvalitet, bedre datakvalitet og bedre datasikkerhet. Regelrådet har som følge av dette effektivisert saksprosessen og frigjort ressurser til prioriterte oppgaver.

Personal og likestilling

Regelrådet har i løpet av 2018 økt bemanningen i sekretariatet fra fire til seks faste medarbeidere. Ny sekretariatsleder startet 1. februar, en ny samfunnsøkonom begynte 1. juni og en ny jurist startet 1. desember 2018. I løpet av året har også en medarbeider sluttet. Videre har Regelrådet i 2018 ansatt en administrativ koordinator som begynner i april 2019.

Regelrådet engasjerte sommeren 2018 to studenter i midlertidig stilling til å kartlegge resultatene av Regelrådets uttalelser. Den ene studenten har fått et nytt engasje-

ment frem til sommeren 2019.

Samlet ble det utført 5,3 årsverk i sekretariatet i 2018. Gjennomsnittlig kjønnsbalanse i sekretariatet var 25 prosent menn og 75 prosent kvinner.

Regelrådet hadde i 2018 avtale om å kjøpe inn administrativ kapasitet tilsvarende inntil 25 prosent stilling fra Kartverket.

Beredskap informasjonssikkerhet

Regelrådet har inngått avtale om levering av IKT-tjenester fra Kartverket. Avtalen er vurdert nøye når det gjelder forhold som organisering, analyser og tiltak som følger av lov og forskrifter, samt føringer gitt av Nasjonal sikkerhetsmyndighet. Regelrådet har kommet frem til at Kartverkets sikkerhetsorganisering med tilhørende rapport er fullt ut tilfredsstillende for Regelrådets virksomhet.

Mangfold og likestilling

Departementet understreker at arbeidet for likestilling og mang-

fold videreføres i 2018, og det skal utarbeides strategier og tiltak på dette området. Ved utgangen av 2018 har sekretariatet bestått av en overvekt av kvinner (75%).

Regelrådet har i 2018 utlyst tre stillinger. Med bakgrunn i søkerens kvalifikasjoner, ble det i alle utlysningene ansatt kvinner. Regelrådet er en liten organisasjon og dette anses som et tilfeldig utslag. Vi jobber videre med å ta hensyn til kjønnsbalansen i sekretariatet ved fremtidige tilsettingsprosesser.

Arbeidslivskriminalitet

Regelrådet skal ved tildeling av oppdrag og i oppfølging av inngåtte kontrakter sikre at leverandører følger lover og regler. Regelrådet skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet. Vi viser også til rundskriv H-8/17 med utdypende informasjon om fellesføringene.

05

VURDERING AV FREMTIDSUTSIKTER

Vi skal arbeide videre med å oppnå økt oppmerksomhet om gode reguleringer og økt etterspørsel etter gode beslutningsgrunnlag.

Veien videre

Regelrådets samfunnsoppdrag er å bidra til at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder gjennom nytt eller endret regelverk. Regelrådets virksomhet er en del av Regjeringens intensiverte satsning på forenkling og økt bruk og forståelse for gjeldende utredningsinstruks i forvaltningen.

Når det offentlige innfører nye reguleringer, får det som regel konsekvenser for en rekke aktører som det er viktig å ha vurdert på forhånd. Effektive reguleringer gir lavere kostnader for næringslivet. Det gir både samfunnsøkonomisk lønnsomhet, økt samlet velferd som en direkte effekt og bedret konkurranseevne og økt verdiskaping som en indirekte effekt. Vi ser at det fortsatt er et behov for å forbedre departementers og direktoraters konsekvensvurderinger av kostnader i bedriftene, og da spesielt for de små og mellomstore bedriftene.

Regelrådet skal vurdere utformingen av forslag til nytt eller endret regelverk, både i form av lover og forskrifter, og vurdere om det påvirker næringslivets arbeidsbetingelser og kostnader. Rådet skal ta stilling til om det er gjennomført konsekvensvurderinger etter de krav

som utredningsinstruksen stiller, og om virkningene for næringslivet er tilstrekkelig utredet. Rådet kan vurdere hvorvidt nytt eller endret regelverk er utformet slik at målene oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet. Rådet gir rådgivende skriftlige uttalelser ved høring.

Regelrådet har i sin strategi for 2018 – 2020 vedtatt satsningsområder for å oppnå samfunnsoppdrag og løse hovedoppgavene på en god måte. I tillegg inneholder strategien mål for organisasjonen og for organisasjonens samfunnskontakt. Regelrådet vil i det kommende året ha som hovedmål å skape tydelige resultater innenfor disse kjerneoppgavene:

1. uttalelser til forslag til nytt eller endret regelverk som påvirker næringslivets rammebetingelser,
2. generell veiledning til forvaltningen om utarbeidelse av konsekvensvurderinger, og bistand til ansvarlig departement i arbeidet med å vurdere konsekvensene av EØS-relevant regelverk og
3. følge den faglige utvikling og praksis på områdene regelforenkling og regulering.

Regelrådet skal vurdere utformingen av forslag til nytt eller endret regelverk, både i form av lover og forskrifter, og vurdere om det påvirker næringslivets arbeidsbetingelser og kostnader.

Regelrådet skal gi informasjon og generell veiledning som fremmer effektiv regulering.

Med utgangspunkt i erfaringene fra etableringsfasen, skal arbeidet med uttalelsene tydeligere rettes mot næringslivets kostnader og unødvendige byrder. Det blir viktig å videreutvikle det faglige grunnlaget for å vurdere reguleringens kostnader. Dette er et felt som er kommet relativt kort i Norge og der det er mye å hente i faglig samarbeid med andre land. I arbeidet fremover skal det tas mer hensyn til små og mellomstore bedrifter og potensialet for digitalisering. Det legges også opp til å videreutvikle systemer for raskt å kartlegge nye saker og bestemme om rådet uttaler seg om sakene eller ikke. Kartleggingen gir også en del viktige data om utredningskvalitet. For å muliggjøre økt antall uttalelser ser en også på muligheten for å differensiere uttalelsene mer utfra enkeltsakenes kompleksitet og betydning.

Regelrådet skal gi informasjon og generell veiledning som fremmer effektiv regulering. Ved utarbeidelse av EØS-relevant regelverk som kan ha vesentlig betydning for norsk næringsliv, skal rådet bistå ansvarlig departement, dersom dette er ønskelig, med å granske konsekvensutredningene som medfølger forslag fra Den europeiske union.

Innenfor veiledningsarbeidet skal Regelrådet:

- Utvikle og publisere relevant materiell,

- tilby dialogbasert veiledning (generelt og særlig i EU-saker) og
- tilby særskilt veiledning når det gis uttalelser med sterk kritikk.

Regelrådet skal følge faglig utvikling og praksis innenfor regelforenkling og regulering av næringsvirksomhet både i Norge og internasjonalt. Dette gjøres gjennom å delta i og følge arbeidet i internasjonale fora, som OECD, RegWatchEurope og EU, og ved å følge med på den nasjonale utviklingen på relevante fagfelt.

Gjennom dette arbeidet ønsker Regelrådet å hente kunnskap om beste praksis for regulering av næringslivet, beste praksis for utredning av næringsøkonomiske konsekvenser og beste praksis for den type virksomhet som rådet driver.

Regelrådet har en uavhengig rolle og skal være en tydelig stemme i samfunnsdebatten. Vi skal arbeide videre med å oppnå økt oppmerksomhet om gode reguleringer og økt etterspørsel etter gode beslutningsgrunnlag. Vi vil også videreutvikle dialogen med næringslivet, forvaltningen og politikerne.

Regelrådet og Regelrådets sekretariatet er en liten organisasjon i stadig utvikling. Størrelsen gir sårbarhet, men også muligheter. Kapasitet og kompetanse i rådet og sekretariat er helt avgjørende for at Regelrådet kan nå hovedmålet for 2019 om tydelige resultater.

06

ÅRSREGNSKAP 2018

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten og gir i vår mening et dekkende bilde av Regelrådets økonomiske situasjon.

Ledelseskommentar til årsregnskapet 2018

Formål

Regelrådet er et forvaltningsorgan administrativt underlagt Nærings- og fiskeridepartementet. Rådet har en fri og uavhengig stilling, og departementet har ingen instruksjonsrett i faglige spørsmål.

Regelrådets formål er å bidra til at næringslivet ikke påføres unødvendige kostnader gjennom nytt eller endret regelverk og dermed legge til rette for økt verdiskapning og konkurransekraft. Rådets rolle er å bidra til å fremme gode beslutningsgrunnlag og effektiv regulering av næringslivet gjennom rådgivende uttalelser til forslag til lover og forskrifter når de er på høring, og generelt veiledningsarbeid overfor departementer og direktorater som lager forslag til regelverk.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten og rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Nærings- og fiskeridepartementet. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av Regelrådets økonomiske situasjon, det vil si disponible

bevilgninger, regnskapsførte utgifter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold

I tildelingsbrevet ble Regelrådet gitt et budsjett på 10,778 millioner kroner. I tillegg kommer 484 000 kroner som ble overført fra 2017, samt 160 000 kroner bevilget i forbindelse med lønnsoppgjøret. Samlet tildeling for 2018 var på 11,422 millioner kroner.

Utgifter til lønn og honorarer er Regelrådets største utgifter. Deretter kommer utgifter til leie og drift av lokaler og IT-systemer fra Statens kartverk, samt kjøp av tjenester derfra. Reiseutgifter er også en del av Regelrådets utgiftsbilde. I 2018 ble det i tillegg betalt et bidrag til OECD til forberedelse av konferansen med tema «Measuring Regulatory Performance», som skal arrangeres i Norge i 2019 som et samarbeid mellom OECD, DFØ og Regelrådet.

Bemannings situasjonen i sekretariatet påvirker Regelrådets kostnader. Ved inngangen til 2018 var det 4 ansatte i sekretariatet. Ny sekretariatsleder tiltrådte i

februar, ny samfunnsøkonom (rådgiver) tiltrådte i juni og ny jurist (seniorrådgiver) tiltrådte i desember. Samtidig sluttet en økonom (seniorrådgiver) i september. Høsten 2018 ble det rekruttert en administrativ koordinator, som vil tiltre stillingen i april 2019. Ved slutten av 2018 ble det kjent at en rådgiver slutter i mars 2019. Rekruttering til denne stillingen er igangsatt. I 2018 har vi hatt 2 studenter i sommerjobb, hvorav den ene fortsatte i midlertidig stilling ut året.

De ansatte i sekretariatet opparbeider seg en kompetanse som er etterspurt av andre arbeidsgivere. Samtidig har det vist seg krevende å rekruttere medarbeidere med den fagbakgrunnen sekretariatet trenger. Imidlertid mener vi at sekretariatet i løpet av 2019 vil få en god sammensetning av fagbakgrunner og erfaring blant medarbeiderne.

Regnskapet viser en mindre-utgift på om lag 2,3 millioner kroner. Av disse søkes det overført om lag 547 000 kroner til budsjettet for 2019. Mindreforbruket skyldes at det ble brukt færre penger på kjøp fra eksterne

konsulenter enn forutsatt, at ledige stillinger ikke ble besatt så raskt som planlagt, og at utgiftene til leie av lokaler og kjøp av tjenester fra Kartverket ble lavere enn budsjettet.

Mellomværende med statskassen på 597 693 kroner, består hovedsakelig av forskuddstrekk og annen kortsiktig gjeld.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Regelrådet. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per dags dato, men revisjonsberetningen skal være ferdig senest 1. mai 2019 og vil bli publisert på Regelrådets nettsider så snart den er klar.

Sandra Riise
leder av Regelrådet

Utgifter til lønn og honorarer er Regelrådets største utgifter. Deretter kommer utgifter til leie og drift av lokaler og IT-systemer fra Statens kartverk, samt kjøp av tjenester derfra. Reiseutgifter er også en del av Regelrådets utgiftsbilde.

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a. *Regnskapet følger kalenderåret.*
- b. *Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.*
- c. *Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.*
- d. *Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.*

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står

oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen «samlet tildeling» viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og

rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Bevilgningsrapportering

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2018

Utgifts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2018	Merutgift (-) og mindreutgift
0915	Regelrådet, driftsutgifter	01			11 422 000	9 164 949	2 257 051
1633	Nettoordning for mva i staten	01				139 162	
Sum utgiftsført					11 422 000	9 304 112	

Inntekts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2018	Merinntekt og mindreinntekt(-)
5700	Arbeidsgiveravgift	72				776 574	
Sum inntektsført						776 574	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet 8 527 538

Kapitalkontoer

60094003	Norges Bank KK/utbetalinger					-8 426 811	
709416	Endring i mellomværende med statskassen					-100 727	
Sum rapportert						0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	31.12.2018	31.12.2017	Endring
709416	Mellomværende med statskassen	-597 693	-496 966	-100 727

Note A: Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
091501	484 000	10 938 000	11 422 000

Overførte midler fra 2017 til 2018 på Regelrådets budsjett er 484 000 kroner.

Budsjettvedtaket i saldert budsjett 2018, kap 915 post 01 driftsutgifter var på 10 778 000 kroner, jf. tildelingsbrevet for Regelrådet for 2018.

I forbindelse med lønnsoppgjøret ble Regelrådet tilført 160 000 kroner. Dette gir samlet tildeling av midler på 11 422 000 kroner i 2018.

Note B: Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter /mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
091501		2 257 051	0	2 257 051	0	0	0	2 257 051	546 900	546 900

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet «kan overføres». Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter:

I tildelingsbrevet for 2018 fikk Regelrådet delegert følgende fullmakter fra Nærings- og fiskeridepartementet for 2018:

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten. Denne fullmakten er ikke benyttet.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret, forutsatt at eventuelle avtaler inngås innenfor rammen av Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, fastsatt 20. januar 2012 og sist endret 29. mai 2015. Avtalen om kjøp av administrativ hjelp fra Statens kartverk 10 timer i uken, fortsetter fra 2018 til 2019.
- Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten mot tilsvarende innsparing i de neste tre budsjettårene. Denne fullmakten er ikke benyttet.

Artskontorrapportering

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2018

	Note	2018	2017
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	1	6 260 859	6 234 146
Andre utbetalinger til drift	2	2 754 447	2 389 997
Sum utbetalinger til drift		9 015 306	8 624 143
Netto rapporterte driftsutgifter		9 015 306	8 624 143
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	4	149 061	33 436
Utbetaling til kjøp av aksjer	4	0	0
Utbetaling av finansutgifter	3	583	70
Sum investerings- og finansutgifter		149 644	33 506
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		149 644	33 506
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		0	0
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		776 574	741 359
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		139 162	215 118
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler		-637 412	-526 241
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		8 527 538	8 131 409
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		2018	2017
Fordringer		0	0
Kasse		0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk		-410 582	-402 670
Skyldige offentlige avgifter		0	-9 060
Annen gjeld		-187 111	-85 237
Sum mellomværende med statskassen	8	-597 693	-496 966

Note 1: Utbetalinger til lønn

	31.12.2018	31.12.2017
Lønn	4 027 495	4 599 025
Arbeidsgiveravgift	776 574	741 359
Pensjonsutgifter	444 280	452 862
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-5 586	-697 581
Andre ytelser	1 018 095	1 138 480
Sum utbetalinger til lønn	6 260 859	6 234 146
Antall årsverk:	5,3	5,2

Ett årsverk defineres som en person i 100 % stilling i et helt år. Timetall som utgjør et årsverk vil variere for ulike medarbeidergrupperinger. For eksempel vil timetall per periode være lavere for turnus-ansatte. Antall månedsværk beregnes ut fra antall timer per måned. Antall årsverk beregnes som sum av månedsværk i valgt periode, delt på antall måneder i utvalgsperioden. Årsverksberegningen reduseres ikke av ferieuttak eller avspasering av fleksitid og reisetid. Årsverksberegningen reduseres for alt annet fravær ≥ 1 dag. Om fraværet/permisjonen er med eller uten lønn er uten betydning for beregningen. Timelønnede sommervikarer inngår ikke i antall årsverk, etter denne definisjonen.

Lønnen gjelder de ansatte i sekretariatet. Andre ytelser gjelder honorarer til Regelrådets medlemmer og andre personalkostnader. I 2018 er det betalt 980 211 kroner pluss arbeidsgiveravgift i honorarer til Regelrådets medlemmer.

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesatser pensjon

Premiesatser:	2018	2017
Arbeidsgivers andel av premiesatsen	11,95 %	10,80 %
Arbeidstakers andel	2 %	2 %
Samlet premiesats	13,95 %	12,80 %

Note 2: Andre utbetalinger til drift

	31.12.2018	31.12.2017
Husleie	259 679	226 814
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	169 478	156 716
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	0
Mindre utstysanskaffelser	42 696	381
Leie av maskiner, inventar og lignende	1 773	0
Kjøp av fremmede tjenester	1 065 918	983 521
Reiser og diett	465 344	332 109
Øvrige driftsutgifter	749 559	690 457
Sum andre utbetalinger til drift	2 754 447	2 389 997

Note 3: Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2018	31.12.2017
Innbetaling av finansinntekter		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0

	31.12.2018	31.12.2017
Utbetaling av finansutgifter		
Renteutgifter	583	70
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	583	70

Note 4: Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2018	31.12.2017
Utbetaling til investeringer		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	4 638
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	149 061	28 798
Sum utbetaling til investeringer	149 061	33 436
	31.12.2018	31.12.2017
Utbetaling til kjøp av aksjer		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

I 2018 er det hovedsakelig investert i inventar.

Note 5: Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2018	31.12.2018	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Sum	0	0	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-295 646	0	-295 646
Skyldig skattetrekk	-378 780	-410 582	31 802
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	2 893	-187 111	190 004
Sum	-671 533	-597 693	-73 840
Sum	-671 533	-597 693	-73 840

Denne noten viser sammenhengen mellom bokført avregning med statskassen og rapportert mellomværende med statskassen. Notene synliggjør avvik mellom virksomhetens bokføring og rapportering til statsregnskapet.

Ansvarlig utgiver:

Regelrådet

Design og konsept:

Gjerholm design AS

Foto:

Portrettbilde av Sandra Riise: © Svein Finneide

Medlemmer av Regelrådet: © Svein Finneide

Artikkel bilde av Sandra Riise: © Gunnar Blöndal

Andre bilder av Regelrådet: © Elise Lepsøe Dokken

Øvrige bilder: © Unsplash/Folio

